

ДРАМАТИЧЕН ТЕАТЪР „САВА ОГНЯНОВ“ — РУСЕ

К 792/Д 87

1200000868562

k 761-1

АЛЕКСАНДЪР ГАЛИН

ЗВЕЗДИ

НА

УТРИННОТО

НЕБЕ

K 792/282
ДРАМАТИЧЕН ТЕАТЪР „САВА ОГНЯНОВ“ — РУСЕ

сезон 1989—1990 година

ЗВЕЗДИ НА УТРИННОТО НЕБЕ

драматична история в две действия от

АЛЕКСАНДЪР ГАЛИН

превод от руски език Камен Костов

гост-режисьор

КАМЕН КОСТОВ

сценография

ЕМИЛ МИТЕВ

музикално оформление

КАМЕН КОСТОВ

Регионална библиотека
"Любен Каравелов"

120000868562

представлението води

Ефросина Григорова

текста следи

Роза Ячева

Премиера на 13 октомври 1989 година от 19 часа
в пленарната зала на Общинския комитет на БКП

Редактор на програмата — Крум Гергицов. художествено
оформление — Димитър Гилев

ДЕЙСТВУВАЩИ ЛИЦА

МАРИЯ

ДАНИЕЛА ГОРАНОВА

АННА

МИЛАНКА ПЕТРОВА

ЛОРА

МАРИЯ ГИНКОВА

КЛАРА

ГАЛИНА МИЛАНОВА

АЛЕКСАНДЪР

КАМЕН ГЕОРГИЕВ

ВАЛЕНТИНА

АНТОАНЕТА КРЪСТЕВА

НИКОЛАЙ

ДИМИТЪР ГОРАНОВ

В ролята на Николай дебютира младият актьор ДИМИТЪР ГОРАНОВ.

Той е роден на 22 март 1963 година в Батак. Средно образование завършва в Пловдив. През 1984 година е приет във ВИТИЗ — специалност „актьорско майсторство за драматичен театър“ — в класа на проф. Гриша Островски. Театралният институт завършва през 1988 година, дипломирайки се с изпълнението на ролята: Д. Артаман от „Честна мускетарска“ на В. Петров, Юсов от „Доходно място“ на А. Островски. По време на следването си участва и в спектакъла на театър „Сълза и смях“ — „Крадецът на тролейбуси“ от Г. Данайлов, изпълнявайки главната роля. По разпределение е оставен във ВИТИЗ, но този сезон по собствено желание го прекъсна, за да дойде в нашия театър.

Димитър Горанов има изяви и в българското кино. Играл е отговорни роли във филмите — „Вчера“ (Герман), „Адио, Рио“ (инж. Петров), „А сега накъде?“ (Бледия). Снимал се е и в телевизионни постановки. През миналия сезон за известен период той участва и в русенския спектакъл „Напразните усилия на любовта“ в ролята на Кратун.

Да пожелаем на младия колега „На добър час!“ в професионалните му изяви на русенска сцена.

44-877

АЛЕКСАНДЪР ГАЛИН е един от ярките представители на така наречената „нова вълна“ в съвременната съветска драматургия. Тя навлезе трудно, с много естетически и правствени спорове, на сцената на съветския театър. Но именно то прехитроство спомогна правилно да се оцени творчеството на съвременните млади драматурзи и сета то съществува като категорично художествено явление.

Писаните на автори като Людмила Петрушевска, Алексей Дузарев, Людмила Разумовска, Александър Мишарин, Владимир Арро, Виктор Славкин, Владимир Дозориев, Светлана Алексиевич, Анатолий Кудрявцев, Михаил Ворфоломеев, Александър Кривцов, и разбира се Александър Галин — появили се към края на 70-те и началото на 80-те години — създадоха творческия портрет на новото младо поколение съветски драматически писатели.

Александър Галин е роден през 1947 година в град Курск. Завършва Института за култура в Ленинград. Бил е актьор в театрите на различни провинциални градове. Работи като актьор и режисьор в Театралната студия на Ленинградския университет.

Живее в Москва. Член е на Съюза на писателите. Пише и филмови сценарии. Активно с драматургия се занимава от 1975 година.

Първата му пиеса, която получава сценична реализация е „Натрациност“ — през 1978 година. Но истинска и трайна известност му донася пиесата „Петро“, играна за първи път в Малий театър през 1980 година.

Оттогава всички творби на Александър Галин се очакват с голям интерес, както от зрителите, така и от театралните специалисти. Той е автор и на пиесите „Източната трибуна“, „Жанна“, „Последна ереша“. Най-новите му произведения са „Покрив“ и „Дъно“, получили интересни сценични интерпретации на съветските театрални сцени през миналия театрален сезон. Творбата му „Звезди на утринното небе“ е създадена през 1987 година.

Много от пиесите на Галин са преведени и в чужбина. У нас се играят „Петро“, „Източната трибуна“, „Жанна“ и „Звезди на утринното небе“.

За първи път русеският театър се среща с творчеството на драматурга през миналия сезон, поставяйки неговата пиеса „Петро“.

В съвременната драма героят е повече повествователен, той като че ли повече се описва. Затова съвременната драма започва да тегли към прозата. Появиха се дълги, външно-бездействени пиеси. И в тях персонажите са на пръв поглед пасивни и анемични като действителност. Но това е само външният пласт на тази драматургия. Какво стои зад него? Героят е по-старому активен, но вече големият въпрос е какво от своята активност той показва на публиката, и в какво се изразява тази активност. В сценичния персонаж от новата драма има аморфност на видимото присъствие и силна енергия в невидимия, вътрешен план на душевното му развитие. А вътрешният плам, заради което е написана пиесата — се състои от много елементи, които не се изработват в художническите ателиета на театъра.

* * *

В писателя винаги съществува голямото желание да обхване необятното. Литературата няма граници. Новите пиеси започват дълго след началото. И финалът им не съвпада с развързката: затова след нея до края на пиесата минава много време. И това е така, защото новата пиеса не изобразява вече конфликта, а нещо много по-голямо — неговите причини... Затова в хубавата пиеса винаги съществува един невидим свят. И този свят понякога е трудноуловим в съвременния спектакъл.

* * *

В переделкинското гробище, на една могила, видях надпис: „Затрупаха ни вълните на времето и беше нашата участ мигновена...“ Това е гениална формулировка на за-

кона на съвременната драма. Пиесата се бори срещу „мигновеното“ участие в живота на човека. Колкото и кратък да е той, всеки от нас има своя „участ“, както и има обща участ за всички от нас. Именно за тази обща участ не бива никога да забравяме, прибавяйки към нея всяка съществуваща съдба.

* * *

Пиесата „ЗВЕЗДИ НА УТРИННОТО НЕБЕ“ не написах за истинските проститутки, които отдалече съм виждал пред големите хотели на „Интурист“ и за чийто живот знаят от статиите. Жалко за тях, за бедните, нещастни девойки, непознаващи любовта, дори когато чудото стане и се оженият за някой „фирмен“ мъж от чужбина. По правило животът при тях не се получава, въпреки полученият флакон от най-скъпата парфюмерия... За тези момичета няма и дума в пиесата. Тя е за тези, които остават, и не знаят, че съществува друга земя, а ако и „идват“ — в пиесата това е казано — то „само със своите“.

Това е пиеса за времето, когато всеки от нас може да се окаже на 101-я километър без обяснения за причините. По моему, моите съотечественици преживяха история, подобна на тази в творбата ми — история на новото заселване.

Ето ние живеем със спомените и разказите на очевидци от 20-те и 30-те години. Святи спомени. Ще стане Мемориала, но дълго няма да зараснат раните и тежките възпоменания от тези години. А как беше в зрелите 70-те години? И тогава умираха хора, не дочаквайки края на срока на присъдата си, получавайки със съгласието на прокурора,

„психиатрическа“ помощ... И в наше време има на кого без вина да причиниш старание, има на кого ръката да пречупиш.

* * *

Настана време да се избавим от надеждите и големите обещания, с които ние подслаждахме живота... Затова аз се старая да пиша хубави пиеси, за да бъде театърът Празник. Без празник животът е пустиня... Театърът репетира бъдещето. В театъра ние можем да преживеем нашите бъдещи социални метаморфози, да премерим нашите нови социални одежди.

Из интервюта с Ал. Галин, поместени в изданията: „Театр“ (кн. 4, 1988 г.) и „Литературная газета“ (26 юли 1989 г.)

За геронте от миналото поколение вече се пише и в житейски, и в художествен план. В редица критически статии се сравняват художествено интерпретираните образи с реалните млади хора. Не става дума да се търси покритие, изкуството няма тези задачи. Най-често се задава въпросът, откъде тази острота, прагматичност, ожесточение у младия герой? И най-често отговорът се дава след задълбочения, с публицистични оттенъци анализ на причините за явлението, за процеса. Онова, което до вчера бе отричано в пиесите и прозаичните произведения като неточно, преислено, днес се утвърждава чрез статии в печата, които сумират и осмислят фактите. Амплитудата на фактите, разбира се, е много широка. Понякога те са фрапиращи, без да са масово явление. Но писателят е длъжен и върху тях да разсъждава, за да потърси корените им, и да открие бащата и го изолира, когато го има. Затова мислите на Виктор Астафиев са остри, безпощадни, когато изследва манталитета и чувствителността на оня млад човек от „Песалният детектив“, който спокойно яде сладолед с ръце, изцапани в кръг след като е пребил друг човек. Равнодушието, дори липсата на настървение в насилието, тази „равна“ жестокост, трябва да бъде не просто премахната, а отречена заедно с първопричините за нейната поява. Затова и Андрей Дударев в „Праг“ се вижда с такава съсредоточеност в героя си — в Андрей Буслай. Драматургът го разкрива в мъртвото му пиянство не само за да покаже вредата от алкохола, личната и обществена беда, но иска да намери причините. За тях трябва да се говори на висок глас.

Драмата е литературен род, който в историческото си развитие остава верен на действието и на конфликта. В търсене на конфликтната природа на съвременния герой не винаги младите или сравнително младите автори успяваха

да намерят неговия синтезиран портрет, но несъмнено те постигат диалектичната му същност. За някои явления тези драматурзи настояват чрез пиесите им да се говори високо, без колосаните бели покривки и затрогващи семейни тържества, при които съжителствуват в трогателна задушевност различните поколения. От ординерното поведение на Валера в „Три момичета в синьо“ (Л. Петрушевска) до трагичната участ на Марк от „Сестри“ (Л. Разумовска) при отсъствието на минало и на бъдеще оставя мъртвото поле на пустотата. Но повод на „Лов на диви патици“ режисьорът Ан. Ефрос пише, че Фелини дълго е търсил какъв трябва да бъде филмът на Казанова, за да го реши именно като филм на пустотата. Пустотата унищожава Зилов, тя е вече белязала героя на Галин от „Източна трибуна“, който се завръща след години в родния си град, за да продава на своите бивши съученички различни вносни вещи. Именно пустотата е характерна за тези герои, несправедливо наречени „монстри“, и драматурзите търсят нейното обяснение, конкретните ѝ проявления, без да генерализират. Напротив, те доказват, че с присъщата му деловитост това поколение търси своите опорни точки, самото то говори на висок глас за проблемите си.

... Голяма част от тези герои изминават пред очите ни пътя на времето със съзнанието за разпиляното, недоволни от себе си. Те съвсем не са безотговорни. Изправени пред нравственото капитуланство, готови са да понесат своята отговорност пред собствения си живот. Те имат съзнанието, че личният живот е животът на личността. Това не е остроумие. Можем да проумеем неговия смисъл, ако си припомним, че в традициите на руската литература личност и личностно имат своите нюанси, своите отклинки.

Красимира БЛИЗНАКОВА
Из книгата „Драматургия на востаната“

ТРЕВОГА ЗА НРАВСТВЕ- НОСТТА

Криминалната статистика отбелязва: престъпността сред младото поколение рязко се е увеличила. Ежедневно престъпния свят се попълва с многочислен отряд от доброволни новобранци от средата на младите хора.

Ето къде е главната опасност за нашата страна!

За да спасим нашите деца, не е нужно толкова много. Нужно е само младите хора да повярват: с честен труд може дълго да се живее. Но затова е нужно те да видят, че животът на честния трудов човек се променя към по-добро. Нека тази промяна да бъде незабележима, едва-едва, но да съществува. Това значи, че утре ще бъде добре, а в другия ден — още по-добре.

Това е всичко. Какво трябва да се направи — нека да подкажат учените. Ако трябва да потънем в дългове, нека да потънем в дългове. Ако трябва от нещо да се откажем, нека да се откажем. Но място за размисъл няма. И по-важна задача у нас днес не съществува.

Ние имаме огромни резерви. Могъща страна сме. Мъдри сме да помогнем на други страни.

Когато страната е богата, а народът беден — това е престъпление. За съжаление, това престъпление не се разследва, няма и такъв съд, където можем да предадем „делото“.

Ограбени, избити, оскърбени хора. Момчета с пробити глави, девойки — проститутки. Майки, изгубващи децата си. Жени, лишени от любимите си.

Не на на войната — в мирно време.

Опомнете се!

Аз призовавам правителството. Върховния съвет, цялото общество — опомнете се докато не е късно!

Впрочем е късно, хиляди пъти късно!

Ние пропуснахме много моменти, в които можеше да се води борба с престъпността с демократически и даже с хуманни методи. Сега, помислете, само страхът, страхът и съответните строги мерки могат да спрат разгула на престъпността. Да спрат, но не и да я загасят окончателно. Днешният пожар от престъпления е невъзможно да се угаси: той може само да се ограничи, и така да не се даде възможност на огъня да се прехвърли върху незасегнатите територии. А тези незасегнати територии — това е тази част от нашата младеж, която още не е докосната от черното крило на престъпността.

Ние нанасяме плодим престъпници, плодим ги като хлебарки!

Да спрем тяхното размножение! С всички средства. Ето задачата на обществото в настоящия момент.

Станислав ГОВОРУХИН
Из „Война с престъпността“
(в. „Советская культура“,
29 юли 1989 година)

Според мен съществуват три опасности за унищожаването на човечеството: ядрената, екологичната и опасността, свързана с разрушаването на културата.

Трудно е да се каже коя от тях е за предпочитане, ако избираме начин за самоубийство. При ядреното унищожение това може да стане моментално, при екологичното — мъчител

но и за малко по-дълго време, когато бащите ще имат възможността да наблюдават как се раждат деца, все по-малко подобни на хора. При „културното“ — когато нравствено-естетическата деградация ще ни върне до обществото на ди-наците, нежелаещи да се търпят един друг. В известен смисъл може да се предполага, че третата опасност, т. е. разрушаването на духовно-поведенческият апарат би довела и до появата на първите две.

И струва ми се, че в това няма преувеличение. Когато красотата и тайната започнат да губят своя смисъл и всичко, което е било забранено, стане разрешено, когато ценностите с отрицателен знак постепенно започнат да се прераждат и да придобиват положителни качества — тогава губят смисъл всички закони, които задържат живота в неговите морални граници. Вече привикнахме към парадокси, всеки от които би трябвало да ни ужасява: за да запазим мира — трупаме оръжие, и състояние да унищожи земята десетки пъти: за да изглеждаме силни — отнемаме истинската сила, като заразяваме водата, въздуха и почвата, получавайки хранителни продукти, натъпкани с отрови, за да изпълним продоволствената програма — пропъждаме хората от земята и обявяваме селищата им за неперспективни, като засаждаме вместо културни растения — бурени; за да станем богати — продаваме богатства; за да се отървем от мръсотията — плюем на миналото. И така нататък. И накрая, за да затвърдим у народа чувство за слава и изобилие — внасяме му чуждестранни мостри. Не можеш да разбереш къде е ляво, къде е дясно.

На място и не на място цитираме думите на Достоевски от романа му „Идиот“: „Красотата ще спаси света“. Но той в „Бесове“ предупреждава: „Грозотата ще ни погуби“.

Валентин РАСПУТИН

Из „Какво става с нашата култура“, (сп. „Факел“, бр. 2, 1989 година)

Гост-режисьорът КАМЕН КОСТОВ е завършил ВИТИЗ „Кр. Сарафов“ — специалност „режисура“ — през 1973 година в класа на проф. Христо Христов. Бил е режисьор в театрите на градовете Стара Загора, Ямбол, Габрово. Дълги години е творил в Пазарджишкия драматичен театър.

В момента е на работа като режисьор в Българската телевизия.

Главен художествен ръководител и директор

ЕЛЕНА ЦИКОВА — режисьор

Завеждащ литературно бюро

Драматурзи

ВАСИЛЕН ВАСЕВ — театровед

РУДЕНКО ИОРДАНОВ

КРУМ ГЕРГИЦОВ —
театровед

Режисьори

ПЕТЪР АЛЕКСАНДРОВ

СТОЯН КАМБАРЕВ

Главен художник

Художник-проектант

ВИОЛЕТА РАДКОВА

ЕМИЛ МИТЕВ

Художник по рекламата

ДИМИТЪР ГИЛЕВ

Технически сътрудници

Завеждащ постановъчната част — Петко Шопов; Художник-изпълнители — Цанко Цанев и Иван Памуков; Ръководител на художественото осветление — Тодор Йосифов; Завеждащ звуково оформление — Цвятко Ячев; Театър-майстори — Минчо Рачев и Георги Маринов; Тапицерско ателие — Тодорка Кирова; Завеждащ театрален реквизит — Васил Сапунджиев; Мъжко шивашко ателие — Милко Милков, дамско шивашко ателие — Мария Бурова; Железарско ателие — Искрен Мирчев; Грим и перуки — Димитричка Тодорова; Гардероб — Нели Тодорова.